

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **N. K. S.**, zastoupen JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**, se sídlem Křižíkova 279/8, Praha 8, o žalobách proti rozhodnutím žalované ze dne 29. 6. 2019, č. j. KRPS-180745-18/ČJ-2019-010022, a ze dne 10. 7. 2019, č. j. KRPS-180745-32/ČJ-2019-010022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 8. 2019, č. j. 53 A 10/2019 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 29. 6. 2019, č. j. KRPS-180745-18/ČJ-2019-010022 (dále také „první napadené rozhodnutí“), rozhodla o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

České republiky a o změně některých zákonů, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem předání podle přímo použitelného předpisu Evropské unie [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013; dále jen „dublinské nařízení“]. Dobu zajištění stanovila na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalobce byl zajištěn a předán cizinecké policii poté, co jej téhož dne kontrolovala policejní hlídka dálničního oddělení Nová Ves, když se bez dokladu totožnosti pohyboval po dálnici D8 u 5. kilometru ve směru jízdy na Ústí nad Labem. Žalobce jí sdělil svoji totožnost a uvedl, že jde do Berlína. Téhož dne byla nalezena shoda daktyloskopické karty s daktyloskopickou kartou číslo X ze dne 7. 1. 2019. Při podání vysvětlení uvedl, že z Ghany, země svého původu, odcestoval asi před pěti lety do Libye, kde strávil zhruba tři roky. Odtud cestoval lodí do Itálie. Po celou dobu cesty s sebou neměl žádné doklady. V Itálii pobýval nejprve zhruba sedm měsíců v zařízení pro imigranty, poté z něj uprchl a přibližně rok žil mimo zařízení. Žebráním si vydělal na falešný doklad a cestu do Německa. Žalobce dále sdělil, že takový způsob považoval za legální cestu, jak si opatřit doklad. Po příletu do Německa dne 7. 1. 2019 mu byl odebrán cestovní doklad, neboť bylo zjištěno, že se jedná o padělek. Stěžovatel téhož dne požádal o mezinárodní ochranu a podrobil se odebrání otisků prstů. Následně z azylového střediska z důvodu preferované volnosti pohybu uprchl, žil a žebral na ulici. Dále během podání vysvětlení uvedl, že v ranních hodinách dne 29. 6. 2019 přicestoval autobusem do Prahy za účelem turismu. Žalované sdělil, že nic netušil o nelegálnosti vstupu a pobytu na území ČR bez platného cestovního dokladu. Také uvedl, že cestovní doklady před cestou do Německa si nelegálně pořídil, protože cestoval letadlem a slyšel, že když překračuje hranice, musí u sebe mít doklad. Dále žalované sdělil, že věděl, že ČR a Německo jsou dvě rozdílné země, a je si tedy vědom povinnosti mít platný cestovní doklad při vstupu a pobytu na území ČR. Zhruba po třech hodinách od chvíle, kdy přicestoval, se rozhodl, že se chce vrátit do Německa. Šel pěšky, protože byl bez prostředků. Na závěr vypověděl, že se nemůže a nechce vrátit do vlasti z důvodu pronásledování ze strany muslimské komunity.

[2] Dne 3. 7. 2019 oznámilo Ministerstvo vnitra ČR (dále jen „ministerstvo“) zahájení řízení podle dublinského nařízení, neboť dne 2. 7. 2019 odeslalo žádost orgánům Spolkové republiky Německo o přijetí žalobce zpět na základě záznamu v databázi EURODAC. Dne 9. 7. 2019 obdrželo ministerstvo souhlas Německa s převzetím žalobce. Rozhodnutím ze dne 10. 7. 2019, č. j. KRPS-180745-32/ČJ-2019-010022 (dále také „druhé napadené rozhodnutí“) žalovaná podle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců prodloužila dobu zajištění žalobce do 20. 8. 2019. Dne 16. 8. 2019 bylo ukončeno zajištění žalobce a stejného dne byl předán do Německa.

[3] Proti oběma rozhodnutím žalované brojil žalobce u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobami, jež soud spojil ke společnému projednání. V žalobě proti prvnímu napadenému rozhodnutí žalobce namítal, že žalovaná nesprávně a nedostatečně posoudila existenci vážného nebezpečí útěku žalobce, účelově se zaměřila na prvky skutkových zjištění svědčících o jeho existenci a naopak opominula skutková zjištění svědčící o opaku. Dále se dle žalobce žalovaná nevypořádala s okolnostmi, které jeho případ individualizují. V žalobě proti druhému napadenému rozhodnutí žalobce tuto argumentaci zopakoval a dodal, že byl paradoxně zajištěn během svého návratu do

Německa, kam se chtěl vrátit, což svědčí o tom, že jeho zájmy jsou shodné se zájmy žalované, která měla vzít tuto skutečnost v úvahu.

[4] Napadeným rozsudkem krajský soud obě žaloby zamítl, neboť dospěl k závěru, že v případě žalobce hrozilo vážné nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení a § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a obě napadená rozhodnutí se opírají o dostatečně zjištěný skutkový stav, který má oporu ve správním spisu.

[5] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že výčet případů představujících vážné nebezpečí útěku je demonstrativní a lze mezi ně zařadit i jiné jednání, které se vyznačuje nedostatkem respektu k omezením svobody pohybu žadatele o mezinárodní ochranu, povinnostem spojeným se vstupem a pobytem na území státu a individuálním příkazům vydaným státními orgány. Soud vyšel ze stěžejního závěru žalované, že žalobce vstoupil na území České republiky a pobýval na něm neoprávněně, což je jedna ze situací zakládající domněnku existence vážného nebezpečí útěku. Soud se rovněž ztotožnil se závěrem žalované, že se žalobce svévolně pohyboval po zemích schengenského prostoru. Dle soudu se žalovaná dostatečně vypořádala s individuálními okolnostmi pobytové historie žalobce a dostála své povinnosti hodnotit každý případ jednotlivě. Žalobce se svým vycestováním na české území ocitl již ve třetím státě schengenského prostoru, přičemž cestuje zcela svévolně a zásadně bez legálních dokladů.

[6] Krajský soud neuvěřil tvrzení žalobce o turistickém a následně podnikatelském účelu jeho cesty. Ztotožnil se proto se závěrem žalované, že se nemohla spolehnout na tvrzení žalobce o jeho dobrovolném návratu do Německa. Dále soud uvedl, že tvrzení žalobce, že se nesnaží mařit azylové řízení, není relevantní, neboť účelem zajištění dle dublinského nařízení není zajistit jeho účast v azylovém řízení. Žalovaná zcela přesvědčivě odůvodnila, že z důvodu absence jakéhokoliv zázemí žalobce v České republice nelze účelu zajištění dosáhnout uložením některého ze zvláštních opatření, a to i s ohledem na naprostý nedostatek finančních prostředků a nemožnost žalobce vykonávat výdělečnou činnost na území České republiky.

[7] Na závěr krajský soud zpochybnil tvrzení žalobce, že nevěděl o nelegálnosti svého vstupu a pobytu na území, s odkazem na jeho dřívější jednání, evidentní nezájem o průběh azylového řízení i nevěrohodné tvrzení o účelu jeho cesty do České republiky.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel sice výslovně odkázal pouze na důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., z velmi nepřehledné kasační stížnosti lze však dovodit i důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy tvrzenou nezákonnost napadeného rozsudku, spočívající v nesprávném právním posouzení věci. Stěžovatel totiž namítl, že krajský soud stejně jako žalovaná nesprávně posoudil existenci vážného nebezpečí útěku i individuálních okolností

případu. Dle stěžovatele krajský soud nesprávně vyhodnotil i jeho tvrzení o nevědomosti o neoprávněnosti jeho vstupu a pobytu na území ČR.

[9] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[11] Nejvyšší správní soud hodnotil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel nejprve tvrdil, že kasační stížnost podává z důvodu podřaditelného pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Dle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodů tvrzené vady řízení *„spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.“*

[12] Stěžovatel však neuvedl žádnou konkrétní námitku či argumentaci, jimiž by podpořil naplnění tohoto kasačního důvodu. Nejvyšší správní soud proto obecně uvádí, že zhodnotil obsah správního spisu a shledal, že odpovídá závěrům krajského soudu i žalované tak, jak byly popsány v bodě 1, 2 a 4 tohoto rozsudku, a nezjistil ani jinou procesní vadu, která by ovlivnila zákonnost napadených rozhodnutí a pro níž je měl zrušit již krajský soud. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

[13] Druhým kasačním důvodem je tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[14] Podstatou kasačních námitek byla především argumentace stěžovatele, že krajský soud nedostatečně a nesprávně posoudil existenci vážného nebezpečí útěku stěžovatele a jeho případ neposoudil dostatečně individuálně s ohledem na okolnosti daného případu. Tím se měl krajský soud přihlásit k náhledu na výklad dané právní otázky, kterou zastává i žalovaná. Stěžovatel však pouze obecně uvedl, že se se závěry krajského soudu neztotožňuje, aniž by blíže popsal, proč tyto závěry rozporuje.

[15] V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na § 109 odst. 4 větu první s. ř. s. a setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70), ze které vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno

zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatel formuloval kasační námitku velmi obecně, obdrží na ni od soudu pouze stručnou odpověď.

[16] Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *„nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie.“* Podle odst. 3 citovaného ustanovení nelze-li předání cizince uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.

[17] Podle § 129 odst. 4 tohoto zákona policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se dle tohoto ustanovení zejména považuje, *„pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“*

[18] Nejvyšší správní soud pouze stručně konstatuje, že jednou z demonstrativních podmínek existence vážného nebezpečí útěku vyplývajících z § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je neoprávněný pobyt cizince na území ČR. Toto kritérium bylo v posuzované věci splněno, neboť se stěžovatel dne 29. 6. 2019 vyskytoval na českém území bez platných cestovních dokladů, přičemž si musel být vědom, že ke vstupu na území jsou nutné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 8 Azs 200/2018 – 36). Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 11. 2017, č. j. 3 Azs 104/2017 – 21, již samotný fakt, že stěžovatel pobýval na území neoprávněně, postačuje k naplnění zákonné definice vážného nebezpečí útěku.

[19] V daném případě hodnotil krajský soud existenci vážného nebezpečí útěku stěžovatele v bodech 13 až 21 napadeného rozsudku a Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením plně ztotožňuje. Z této části odůvodnění napadeného rozsudku je navíc i patrné, že krajský soud ve svém hodnocení zohlednil individuální specifika posuzovaného případu.

[20] Kromě obecného nesouhlasu se závěry krajského soudu stěžovatel v kasační stížnosti konkrétněji namítl pouze to, že soud argument stěžovatele, že se na území ocitl neoprávněně nevědomky, *„odmítl zcela nesprávným odkazem na to, že si stěžovatel pro svoji cestu z Itálie do Německa opatřil doklad totožnosti, ačkoliv stěžovatel před přicestováním do Německa žádným pobytovým statusem v Evropě nedisponoval a o mezinárodní ochranu požádal právě až v Německu, což je právě klíčovým rozdílem oproti jeho situaci při překročení*

německo-českých hranic“. Podle Nejvyššího správního soudu je však takové odůvodnění soudu naopak zcela logické, neboť dokazuje, že si stěžovatel byl dobře vědom toho, že za účelem překročení vnitřních hranic schengenského prostoru je povinen prokázat se platným cestovním dokladem. Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že žadatel o mezinárodní ochranu je vždy poučen o svých právech a povinnostech, mj. i nutnosti zdržovat se v průběhu řízení o žádosti na území členského státu, v případě Německa dokonce na území spolkové země. Stěžovatel navíc během podání vysvětlení dne 29. 6. 2019 uvedl, že si byl vědom toho, že nemůže na území ČR pobývat bez platného cestovního dokladu, jak dokládá se stěžovatelem sepsaný protokol.

[21] Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že se krajský soud i žalovaná vypořádaly s individuálními okolnostmi pobytové historie stěžovatele i jeho jednáním na území České republiky. Nejvyšší správní soud má za to, že jak žalovaná, tak krajský soud správně zhodnotily, že v případě stěžovatele byla dána existence vážného nebezpečí útěku. Tento závěr pak i odpovídá obsahu správního spisu. Nejvyšší správní soud proto neshledal vznesené kasační námitky důvodnými.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[23] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti.

[24] Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven zástupce JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát, a to usnesením ze dne 11. 7. 2019, č. j. 53 A 10/2019 – 18, pro řízení o první žalobě, a usnesením ze dne 1. 8. 2019, č. j. 49 A 8/2019 – 22, pro řízení o druhé žalobě. Ze spisu vyplývá, že ustanovený zástupce ve věci učinil jeden úkon právní služby, a to sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „*advokátní tarif*“)]. Za něj mu náleží odměna podle § 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 advokátního tarifu ve výši 3.100 Kč. Nejvyšší správní soud si je vědom, že v napadeném rozsudku byly posouzeny žaloby směřující proti dvěma správním rozhodnutím, ztotožňuje se však se závěry krajského soudu, že při přebírání druhé věci již zástupce znal skutkové okolnosti případu a doplnění žalob jsou identická. Zástupci tedy ani v řízení o kasační stížnosti nepřiznal zvýšenou odměnu ve smyslu § 12 odst. 3 advokátního tarifu, byť ji zástupce stěžovatele požadoval. K tomuto úkonu se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla navýšena o 714 Kč. Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. října 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu